

Fundacja Polskie Forum Migracyjne

Sprawozdanie z działalności 2008 r.

Agnieszka Kosowicz (Prezes Zarządu)
Anna Maciejko (Członek Zarządu)

www.forummigracyjne.org

Sprawozdanie z działalności 2008

Ramy działania

Fundacja Polskie Forum Migracyjne została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym 23 stycznia 2007 roku, pod numerem 0000272075.

Fundacja ma trzy cele:

1. Działanie na rzecz wszechstronnego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, tj. prowadzenie i wspieranie działalności informacyjnej, oświatowej, naukowej, społecznej i kulturalnej dla kształtowania postaw solidarności międzyludzkiej i porozumienia ludzi różnych kultur.
2. Działanie na rzecz poszanowania praw i wspierania integracji migrantów i uchodźców w Polsce.
3. Przeciwdziałanie marginalizacji migrantów i uchodźców.

Powyższe cele Fundacja realizuje przede wszystkim poprzez działania szkoleniowe i edukacyjne oraz gromadzenie i rozpowszechnianie informacji. Jako swoją główną rolę PFM uważa tworzenie dróg wymiany informacji i zrozumienia między cudzoziemcami a Polakami, szczególnie tymi, którzy z migrantami mają kontakt na gruncie zawodowym.

Polskie Forum Migracyjne nie prowadzi działalności gospodarczej.

W 2008 roku PFM włożyło dużo pracy w pozyskiwanie środków na dalsze działania. W ciągu roku złożyło w sumie 12 wniosków o dofinansowanie do różnych instytucji grantowych. Cztery z nich otrzymały dofinansowanie. Dwa projekty realizowano w roku 2008. Dwa kolejne będą prowadzone w roku 2009.

Nasze działania

W roku 2008 Fundacja Polskie Forum Migracyjne prowadziła następujące projekty:

- **Infolinia Migracyjna**

Projekt obejmował dwa komponenty: rozbudowę potencjału Fundacji oraz stworzenie narzędzia pozwalającego zainteresowanym Polakom uzyskiwać wiedzę o migrantach online. Trwał od października 2007 r. do września 2008 r. W ostatnim kwartale roku „Infolinia” była prowadzona dzięki pracy wolontariackiej i własnym zasobom Fundacji.

Infolinia Migracyjna funkcjonuje w ramach portalu PFM (www.forummigracyjne.org). Jest to interaktywny moduł, który pozwala internautom zadawać pytania dotyczące cudzoziemców i uchodźców oraz ich funkcjonowania w różnych aspektach życia społecznego w Polsce. PFM udziela odpowiedzi na zadawane pytania online. Baza pytań i odpowiedzi jest widoczna dla internautów.

W 2008 roku zgłoszono w ramach Infolinii ponad 100 pytań. Na wszystkie udzielono rzetelnej odpowiedzi, z reguły w ciągu dwóch-trzech dni. Udzielane informacje konsultowane były z prawnikami i innymi specjalistami w danej dziedzinie.

Pytania i odpowiedzi podzielone są na tematyczne kategorie merytoryczne, co ułatwia ze zgromadzonej w ramach Infolinii bazy wiedzy. Najwięcej pytań dotyczy kwestii związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców w Polsce i ich praw, a także prawa rodzinnego.

Założeniem Infolinii było informacyjne wsparcie Polaków, którzy pracują z cudzoziemcami czy mają z nimi kontakt z powodów zawodowych. Z mechanizmu zaczęli też korzystać sami cudzoziemcy.

Liczba osób, która skorzystała i nadal korzysta z Infolinii jest znacznie większa, niż liczba pytających. Od momentu uruchomienia Infolinii na stronie PFM do momentu zakończenia projektu liczba osób odwiedzających stronę (www.forummigracyjne.org) wzrosła trzykrotnie. W sumie, na stronie PFM zarejestrowano w czasie trwania projektu 3511 wizyt (średnio 13 wizyt dziennie). Wzrosła też bezwzględna liczba użytkowników strony – w styczniu odwiedzało ją 126 osób, pod koniec trwania projektu – ponad 400 miesięcznie. W sumie stronę odwiedziło w czasie trwania projektu 2339 osób.

W opinii PFM funkcjonowanie modułu „Infolinia Migracyjna” jest doskonałym sposobem na podniesienie poziomu świadomości na temat praw migrantów i uchodźców m.in. wśród osób pracujących z tą grupą. Konsekwencjami tych działań powinno być zwiększenie szans na lepsze porozumienie między Polakami a cudzoziemcami oraz zmniejszenie zjawiska dyskryminacji cudzoziemców.

O możliwości korzystania z Infolinii PFM informuje podczas spotkań roboczych w zaprzyjaźnionych organizacjach pozarządowych, a także przy pomocy ulotek informacyjnych.

Projekt „Infolinia Migracyjna” dał również PFM merytoryczne i logistyczne wsparcie niezbędne dla dalszego rozwoju Fundacji. Pozwolił na zakup sprzętu biurowego (czterech drukarek, dwóch skanerów, ekranu do projektora). W ramach projektu personel PFM w ciągu 2008 roku zwiększył też swoje kwalifikacje (Zarząd Fundacji skorzystał ze szkoleń z zakresu umiejętności trenerskich, zarządzania organizacją pozarządową, zarządzania projektami, fundraisingu i sponsoringu oraz z kursów języka rosyjskiego).

Projekt był współfinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu RP w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych. Otrzymał dofinansowanie w kategorii projektów mikro w ramach komponentu „Demokracja i społeczeństwo obywatelskie”. Łączna wartość projektu wyniosła 58 450,80 PLN.

- **Integracja uchodźców w małych środowiskach**

Działania na rzecz wsparcia lokalnych środowisk, w których funkcjonują ośrodki dla cudzoziemców ubiegających się o status uchodźcy, PFM podjęło w ramach dwóch projektów, a także korzystając ze środków własnych Fundacji – w trzech miejscowościach.

W Mosznej/Brwinowie prowadzono projekt „Integracja uchodźców w małych środowiskach”, którego celem była poprawa kompetencji lokalnych instytucji i organizacji do pracy z cudzoziemcami.

Ponieważ obecność ośrodka dla cudzoziemców stanowi dla lokalnej społeczności duże wyzwanie (wiąże się z dodatkowymi obowiązkami dla lokalnych władz i instytucji, do których nie są zwykle przygotowani), celem projektu było wsparcie lokalnych instytucji w wypełnianiu ich nowych ról oraz poprawa kompetencji Polaków i cudzoziemców do budowania wzajemnych pozytywnych relacji. Głównym środkiem do realizacji tego celu było przeprowadzenie cyklu spotkań dla Polaków i cudzoziemców żyjących w tym środowisku.

W ramach realizacji zadania przeprowadzono w sumie 9 spotkań różnego rodzaju, w których wzięło udział łącznie 460 osób.

W spotkaniach uczestniczyli cudzoziemcy oczekujący na decyzję w sprawie statusu uchodźcy w ośrodku w Mosznej, a także przedstawiciele lokalnej gminy, instytucji pomocy społecznej (OPS, PCPR), sektora edukacji, policji, straży miejskiej, lokalnych mediów, a także znacznie większa liczba, niż pierwotnie zakładano, lokalnych mieszkańców (rodziców dzieci uczęszczających do lokalnej szkoły). Uczestnikom przekazano – ustnie, przy pomocy prezentacji multimedialnych, ulotek i plakatów informacyjnych – informacje ważne w

kontekście współistnienia w jednej miejscowości z cudzoziemcami pochodzącymi z innej kultury, kształtując ich lepsze zrozumienie dla tematyki uchodźstwa i migracji. Warto zwrócić uwagę, że zaangażowanie w realizację zadania lokalnej szkoły. Budżet projektu w Brwinowie/Mosznej wyniósł 22 438,37 PLN.

Podobne działania prowadzono w Bytomiu/Katowicach w grudniu 2008 roku na zlecenie Urzędu do Spraw Cudzoziemców. W ramach współpracy PFM przygotowało i przeprowadziło pięć spotkań informacyjnych: dla lokalnych władz i instytucji, dla dziennikarzy, dla grona pedagogicznego szkoły, do której uczęszczają dzieci cudzoziemskie oraz dwa spotkania otwarte. Partnerami PFM w tym przedsięwzięciu były: Fundacja Ocalenie, Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć oraz przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Koszt realizacji działania wynosił 11 900 PLN.

Na prośbę mieszkanki-wolontariuszki z Lubyczy Królewskiej, PFM przygotowało też niewielką akcję informacyjną na temat uchodźców oraz możliwości szukania pomocy na rzecz pracy z uchodźcami w Lubyczy Królewskiej. Przygotowano pakiety informacyjne i rozesłano je do wszystkich lokalnych instytucji i urzędów, które mogą mieć kontakt z cudzoziemcami ze względów zawodowych.

• Wsparcie dla kobiet-uchodźczyń oczekujących dziecka w Polsce

Projekt miał na celu zwiększenie wiedzy kobiet-uchodźczyń na temat polskiego systemu opieki nad kobietą w ciąży i noworodkiem, a także przekazanie kobietom podstawowej wiedzy na temat ciąży i porodu. Prowadzony dzięki finansowaniu Wojewody Mazowieckiego oraz Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców, projekt był realizowany we współpracy z Fundacją Rodzić po Ludzku, eksperta z sektora non-profit w kwestiach ciąży i porodu. Całkowita wartość projektu wyniosła 17 647,28 PLN.

Projekt obejmował dwa rodzaje działań: warsztaty dla kobiet-uchodźczyń i innych kobiet objętych ochroną w Polsce, które oczekują dziecka oraz broszurę dotyczącą tematyki ciąży i porodu, wydaną w języku rosyjskim.

Warsztaty składały się z czterech bloków tematycznych:

- 1) przebieg ciąży: rozwój dziecka, zmiany w organizmie matki;
- 2) poród;
- 3) połóg i opieka nad noworodkiem;
- 4) zagadnienia związane z karmieniem piersią.

Każda z cudzoziemek otrzymała prezent w postaci torby z wkładką laktacyjną oraz próbkami kremów, żelów do mycia, szamponów i innych kosmetyków do pielęgnacji niemowląt. Prezenty na rzecz cudzoziemek zostały przekazane Fundacji Rodzić po Ludzku przez sponsorów (Johnson & Johnson, Avent).

Warsztaty miały miejsce w siedzibie Fundacji Rodzić po Ludzku w Warszawie, w dniach 29 października i 5 listopada 2008 r. Każde spotkanie trwało 4 godziny łącznie z dwiema krótkimi przerwami. Spotkanie prowadzone było po polsku,

tłumaczone na język rosyjski.

Rekrutacja kobiet na warsztaty okazała się wyzwaniem ze względu na różnice kulturowe. Część cudzożemek nieufnie podchodziło do oferty warsztatów, część natomiast w ostatniej chwili wycofywało się z przyjazdu na zajęcia. W kulturze czeczeńskiej problematyka ciąży i porodu jest tematem intymnym, czy wręcz tabu. Czeczenki informowały, iż nie mają ochoty uczestniczyć w zajęciach, ponieważ „u nich takie rzeczy przekazywane są przez babki i matki, a nie obce osoby”. W jednym przypadku obecną już na warsztatach kobietę poprosił o ich opuszczenie mąż.

W rekrutacji uczestniczek pomogli PFM pracownicy socjalni i dyrekcje PCPR w Piasecznie, PCPR w Pruszkowie, PCPR w Ożarowie Mazowieckim, Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodków dla uchodźców Urzędu do Spraw Cudzoziemców w Lininie i na Siekierkach. Udało się zaprosić na warsztaty 35 kobiet. 13 z nich faktycznie wzięła udział w warsztatach. Oprócz jednej, wszystkie uczestniczki pochodziły z Czeczenii.

Po podsumowaniu szkolenia uczestniczki zostały zaproszone na obiad do pobliskiej pizzerii, gdzie był czas na wymianę wrażeń na temat warsztatów. Uchodźczynie bardzo pozytywnie oceniały zajęcia. Podkreślały, że dowiedziały się praktycznych rad dotyczących karmienia piersią, wyboru szpitala, w którym będzie odbywał się poród czy europejskich sposobów pielęgnacji noworodka. Chwałyły też miłą i przyjazną atmosferę spotkania i bardzo dobre podejście trenerek do ich sytuacji i problemów związanych z pobytem w Polsce i przyszłym macierzyństwem.

Zaproszenie cudzożemek na poczęstunek do restauracji miało również na celu podbudowanie ich samooceny i oderwanie ich choćby na chwilę od problemów życia codziennego poprzez „zaopiekowanie się” nimi jako ludźmi, kobietami i przyszłymi matkami.

Dla wielu uczestniczek wizyta w pizzerii była pierwszą okazją do odwiedzenia restauracji w Polsce – kobiety podkreślały, że doceniają zaproszenie na obiad jako wyraz szacunku i ‘równego traktowania’. Dużą wagą, jaką uczestniczki przywiązały do formy poczęstunku (w restauracji) była dla PFM pewnym zaskoczeniem.

Drugim elementem projektu było opracowanie i wydanie broszury „Cięża i poród w Polsce. Informator dla rodziców-cudzożemek objętych ochroną w Polsce”. Broszura, wydana w nakładzie 1000 egzemplarzy w języku rosyjskim, została rozesłana do instytucji i organizacji pracujących z cudzożemkami objętymi ochroną.

Broszura składa się z trzech głównych części, w którym są opisane kwestie dotyczące ciąży, porodu i położu. Stanowi kompendium podstawowej wiedzy na temat ciąży i porodu, jest napisana prostym językiem, zawiera informacje istotne dla cudzożemek z punktu widzenia ich statusu prawnego w Polsce.

- **Migroteka**

Migroteka – to inicjatywa na rzecz budowania lokalnej wiedzy na temat uchodźców i migrantów poprzez udostępnianie fachowej literatury. Migroteka polega na stworzeniu dziesięciu księgozbiorów na temat migracji i uchodźstwa w funkcjonujących bibliotekach w Polsce. W ciągu 2008 roku PFM zaprosiło do współpracy siedem bibliotek: w Białej Podlaskiej, Białymstoku, Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Rzeszowie i Szczecinie. Każda z bibliotek została wyposażona w zbiór niemal 50 tytułów dotyczących uchodźców, migrantów, wielokulturowości.

Migroteka prowadzona jest przez PFM dzięki własnym zasobom Fundacji, a także dzięki partnerom i instytucjom, które udostępniły nieodpłatnie swoje publikacje.

Wśród darczyńców Migroteki są Oxford University Press, Przedstawicielstwo Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR), US Committee for Refugees and Imigrants, Wydawnictwo Routledge, Austriacki Fundusz Integracyjny, Międzynarodowe Centrum Adaptacji Zawodowej (MCAZ), Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (SIP), Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM), Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (CODN), Centrum Pomocy Uchodźcom Polskiej Akcji Humanitarnej oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski (KUL).

Lista publikacji przekazanych bibliotekom, a także informacje o uczestniczących bibliotekach są dostępne na stronie www.forummigracyjne.org.

Zespół PFM

Zarząd PFM tworzą trzy osoby:

- Agnieszka Kosowicz, Prezes (a.kosowicz@forummigracyjne.org)
- Anna Maciejko (a.maciejko@forummigracyjne.org)
- Zuzanna Olszewska (zuzanna.olszewska@wolfson.ox.ac.uk)

Radę Fundacji stanowią:

- prof. Sławomir Łodziński
- prof. Roman Wieruszewski
- prof. Jan Zamojski

Księgowość Fundacji prowadzi Andrzej Samborowski (a.samborowski@chello.pl).

Do realizacji zadań Fundacja zatrudniła w 2008 roku 10 osób na podstawie umów cywilno-prawnych. PFM współpracowało też z trójką wolontariuszy (dwoma prawnikami, jedną studentką informatyki).

